

BÀI GIẢNG: VĂN MINH VĂN LANG – ÂU LẠC
CHUYÊN ĐỀ: MỘT SỐ NỀN VĂN MINH TRÊN ĐẤT NƯỚC VIỆT NAM
(TRƯỚC NĂM 1858)
MÔN: LỊCH SỬ 10 – CÁNH DIỀU
GIÁO VIÊN: CÔ LÊ THỊ THU

MỤC TIÊU

- ✓ *Nêu được cơ sở hình thành văn minh Văn Lang – Âu Lạc.*
- ✓ *Nêu được những thành tựu tiêu biểu của văn minh Văn Lang – Âu Lạc.*
- ✓ *Biết cách sưu tầm và sử dụng tư liệu lịch sử để tìm hiểu về văn minh Văn Lang – Âu Lạc.*
- ✓ *Biết vận dụng hiểu biết về nền văn minh Văn Lang – Âu Lạc để giới thiệu về đất nước, con người Việt Nam.*
- ✓ *Nhận thức được giá trị trường tồn của nền văn minh Văn Lang – Âu Lạc.*
- ✓ *Có ý thức trân trọng và có trách nhiệm góp phần bảo tồn các di sản văn hoá của dân tộc.*

1. CƠ SỞ HÌNH THÀNH

Cơ sở hình thành

Điều kiện tự nhiên

Hình thành chủ yếu trên phạm vi lưu vực sông Hồng, sông Mã, sông Cà (vùng Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ Việt Nam ngày nay).

Hệ thống sông bồi đắp phù sa hình thành các vùng đồng bằng màu mỡ, tạo điều kiện thuận lợi để cư dân sớm định cư sinh sống.

Chịu ảnh hưởng của nhiệt đới gió mùa. Đặc điểm nóng, ẩm, mưa nhiều theo mùa là yếu tố thuận lợi để cư dân trồng trọt, chăn nuôi.

Cơ sở xã hội

Công cụ lao động: đồng (phổ biến) + sắt (bắt đầu)

Các ngành kinh tế

- + Nghề chính: nông nghiệp dùng cày (trồng lúa).
- + Làm nghề thủ công: đúc đồng, làm gốm,...

Xã hội gồm quý tộc, nông dân và nô tì (bắt đầu phân hoá giàu – nghèo)

Nhu cầu đặt ra để phát triển

- + Hoạt động trị thủy, làm thủy lợi
- + Yêu cầu chống giặc ngoại xâm
- + Quản lý xã hội

2. NHỮNG THÀNH TỰU TIÊU BIỂU

a. Đời sống vật chất và tinh thần

Lĩnh vực	Thành tựu
Đời sống vật chất	- Ăn: thóc gạo (gạo nếp, gạo tẻ), khoai, sắn, rau củ, tôm, cua, ốc, hoa quả (dưa hấu, cam...) - Mặc: nam đóng khố. Nữ mặc váy, áo yếm, khăn quấn đầu. Ngày lễ hội có mũ lông chim, váy xoè, trang sức. - Tóc: nam cắt ngắn ngang vai, để xoã. Nữ cắt ngắn, để xoã; búi trên đỉnh đầu - Ở: nhà sàn, nhà mái cong bằng gỗ, tre, nứa - Đi lại: đi bộ, dùng thuyền; ngoài ra có ngựa, trâu, bò
Đời sống tinh thần	- Tín ngưỡng: thờ cúng tổ tiên, anh hùng dân tộc, sùng bái tự nhiên, tục phồn thực - Lễ hội: hội mùa - Tục lệ: nhuộm răng đen, ăn trầu, xăm mình, cưới xin, ma chay - Âm nhạc: trống đồng, trống da, chuông nhạc, khèn, đàn đá...

b. Tổ chức xã hội và nhà nước

- Nhà nước Văn Lang: vua Hùng đứng đầu, kinh đô: Văn Lang (Phú Thọ)
- Nhà nước Âu Lạc: Thục Phán An Dương Vương, kinh đô: Cổ Loa (Hà Nội)

* Cơ cấu nhà nước

- Văn Lang cơ cấu tổ chức rất đơn giản
- Âu lạc mở rộng hơn về lãnh thổ, quân đội tổ chức chặt chẽ

* Xã hội: vua, quý tộc, dân tự do, nô tì